

Grundlag. Thi naar vi tage alt det fra, som skal tages fra, i det Tidsrum, som ligger mellem 1904 og det Tidspunkt, da Vurderingen finder Sted, saa er den Stigning, som bliver tilbage, netop ene og alene at søge i Grundens Stigning. Lad os sige, at af de 5000 Kr. bliver de 3000 tilbage, medens de 2000 Kr. skyldes andre Omstændigheder, saa ere de 3000 Kr. i Virkeligheden Udtryk for, at Grunden er steget saa meget i Værdi. Den er maaske endogsaa steget mere, derfor har jeg ikke kunnet bruge Udtrykket „Grundværdistigning“; det er ikke givet, at det netop er Grundværdistigningen, man faar fat i. Det kan være, at Grunden er steget mere end 3000 Kr., maaske 3,500 Kr., men at Bygningerne ere aftagne i Værdi, fordi det selvfølgelig er billigere at opføre ny Bygninger, naar man nu har en Station ved Døren, hvortil man let kan føre de Materialier, som skulle bruges til Bygningen. Altsaa, det kan være, at Bygningerne ere sunkne i Værdi og Grunden stegen saa meget mere. Derved fremkommer maaske en Ukorrektthed, idet de 3000 Kr., som vi nøjedes med, ere lidt mindre end den virkelige Grundværdistigning. Det er dog noget, som falder Staten, ikke den paagældende Ejer til Last, saa han kan ikke beklage sig over det. Det er et Hensyn, jeg har maattet se bort fra af de praktiske Grunde, jeg nu har nævnt. Naar saa denne Kommission har udfundet, hvad den Værdistigning, der skyldes Baneanlægget, udgør, bliver Spørgsmaalet: Hvor meget deraf skal saa Staten tage? Der gaar mit Forslag ud paa, at den skal tage Halvdelen. Til dem, der ville indvende: Hvorfor ikke tage det hele, vil jeg svare: Slangerupbanen tog kun 30 pCt., de tyske Forslag tage, saavidt jeg mindes, intetsteds og under ingen Vilkaar mere end 25 pCt., saa Halvdelen er jo ikke saa lidt endda. Dertil kommer, at med al den Ufuldkommenhed, som det menneskelige Skøn er undergivet, og ikke mindst her, hvor det drejer sig om et helt nyt Omraade, maa man have et passende Spillerum for ikke at gøre Ejerne Uret. Man tør vel nok gaa ud fra, at saa forkert vil ingen Vurdering fra Kommissionens Side blive, at den skulde vurdere Værdistigningen til over det dobbelte af, hvad den i Virkeligheden beløber sig til. Det har jeg i alt Fald ment, man med Sikkerhed kan gaa ud fra, saaledes at man derved altid bliver paa den sikre Side. Paa den anden Side maa man, naar man skal føre noget saa nyt og heri Landet hidtil ukendt igennem, tage varligt og

maadeholdent paa Sagen, og det tror jeg, man maa erkende, at jeg har gjort. Til dem, der mene, at Halvdelen er for meget, vil jeg kun sige: det vil vist falde dem vanskeligt at begrunde denne Indvending.

Er man ikke tilfreds med den Vurdering, Kommissionen kommer til, kan man indanke den for en Overtaksationskommission, der sammensættes af et af Regeringen udnævnt Medlem, et Medlem, valgt af Landsover- samt Hof og Stadsretten, og et Medlem, valgt af Viborg Overret. Det nærmere herom findes i Lovforslagets § 25.

Det er ikke blot den Værdistigning, som straks ved Banens Anlæg kan skønnes at være kommen til Stede, der maa beskattes. Efterhaanden som Banen udvikler sig i Retning af flere Stationer og Holdepladser eller blot flere Tog, maa det indrømmes, at Værdien af de omliggende Jorder kan stige. Derfor foreslaas det at foretage en ny Vurdering hvert 10de Aar indtil 40 Aar efter Anlæggets Aabning; saa kan man vel nogenlunde berolige sig med, at den paagældende Jernbane har naaet det Punkt, hvor den neppe kommer stort videre.

Endvidere har man sat en Grænse for, hvilken Værdistigning der overhovedet skal tages Hensyn til. Er den under 10 pCt. af Ejendommens Værdi, ser man bort derfra. Bagateller er der ingen Grund til at besvære Kommissionen med, den kan faa Arbejde nok endda. Kun er herfra gjort en Undtagelse. Hvis Værdistigningen, skønt den er under 10 pCt. af Ejendommens samlede Værdi, dog andrager 10,000 Kr. eller mere, skal den tages med. Det kan nemlig tænkes, at en stor og meget værdifuld Ejendom er saaledes beliggende, at den med et Hjørne naar hen til en Station, og at de i Nærheden af Stationen liggende Byggegrunde undergaa en ikke ringe Værdistigning, men dog sammenlignet med den samlede Ejendoms Værdi ikke fulde 10 pCt. deraf. En saadan Ejendom bør ikke være fri for Beskatning, derfor har man taget denne Bestemmelse med.

Har man saa efter disse Regler fundet, at en Ejendom er steget i Værdi med et vist Beløb, f. Eks. 5,000 Kr., bliver Spørgsmaalet: Hvorledes skal Beløbet nu indbetales? I saa Henseende er det foreslaaet, at det naturligvis skal staa Ejeren frit for at indbetale det kontant, men vil han ikke det, skal Beløbet hvile som en Prioritet paa Ejendommen, med Fortrinsret for al anden Behæftelse, ved Siden af Skatter og andre offentlige Afgifter. Hovedreglen er